

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Mes siūlome Šilokarčemos viziją, kuri naujomis priemonėmis gražintų šiai miesto daliai jos istorinį veidą ir svarbą.

1. Esama padėtis

Šilokarčema turi didelį potencialą. Čia įsikūrusi miesto savivaldybė, kultūros centras, daug prekybos, paslaugų įstaigų, greta yra atnaujintas uostas. Teritorijoje yra dvaro kompleksas, taip pat daug kitų architektūriškai vertingų pastatų, parkų, upės Šyšos vingis.

Tačiau potencialas yra neišryškintas, dalis perimetrinių užstatymų ir viešąsias erdves formuojančių pastatų neišliko iki šių dienų. Sovietmečiu formuotos erdvės neturėjo jokio sąryšio su istoriškai susiklosčiusia struktūra ir nemaža dalis identiteto buvo prarasta.

Mes identifikuojame tris pagrindines problemas, kurias išsprendus šiuolaikiškėmis priemonėmis, Šilokarčemai būtų gražintas jos istorinis veidas:

- Gatvių struktūra ir transporto sistema yra neišbaigta su keliomis itin svarbiomis trūkstantomis jungtimis.
- Viešosios erdvės yra neišreikštos, kertamos gatvių.
- Pėsčiųjų takas, einantis Šyšos pakrante, nutrūksta ties dvaro teritorija ir neturi ryšio su nauju traukos centru - uosto teritorija.

2. Siūlomi sprendiniai

2.1. Transportas

Siūlome pastatyti naują tiltą per Šyšos upę ir juo sujungti Rusnės gatvę su Turgaus gatve. Taip būtų suformuota nauja, ratu einanti gatvė, susidedanti iš esamų Turgaus, Rusnės ir Klaipėdos gatvių. Taip būtų ne tik pagerintas susisiekimas, bet ir semantiškai išreikštas Šilokarčemos centras.

Lietuvninkų gatvės atkarpa tarp Rusnės g. ir Dariaus ir Girėno g. koreguojama, perkeliama šalia savivaldybės pastato. Likusioje erdvėje suformuojama aikštė.

Turgaus gatvės trasa tarp Pievų ir Klaipėdos gatvių pastumiama arčiau esamo užstatymo, taip padidinant viešąją erdvę. Parkavimas sprendžiamas dėlįojant jį abipus gatvės.

Tolimesnė Turgaus g. atkarpa, einanti link uosto perkeliama palei Šyšos upę, siekiant atkurti istorinį žuvų turgų.

2.2. Viešosios erdvės

Šilokarčemai mes siūlome tris skirtingų įvaizdžių ir paskirčių viešąsias erdves. Savivaldybės aikštė tarp dvaro rūmų ir savivaldybės - griežto, santūraus charakterio, skirta oficialiems renginiams. Šilokarčemos parkas - erdvė greta Šyšos vingio - skirta miestiečių rekreacijai, o taip pat koncertams, miesto šventėms. Buvusiam Žuvų turgui gražinama istorinė prekybinė paskirtis.

Savivaldybės aikštė

Pakoregavus Lietuvninkų gatvės trasą tarp Rusnės g. ir Dariaus ir Girėno g., suformuojama nauja taisyklingo plano aikštė tarp dvaro rūmų ir savivaldybės pastato. Aplinkiniai pastatai - kultūros ir administracinės paskirties, o tai aikštei suteikia reprezentatyvumo.

Esami želdiniai naikinami, išryškinant dvaro rūmų fasadą, kuris tampa pagrindiniu aikštės akcentu. L.Juraškos alėja inkorporuojama į aikštę ir tampa pagrindiniu įėjimu į parką.

Kultūros centro pastatą siūlome rekonstruoti, išplėčiant užstatymą link Lietuvninkų gatvės.

Savivaldybės aikštė būtų grįsta griežtos geometrinės formos akmens plytelėmis, aikštės centre numatome fontaną - skulptūrinę kompoziciją, kurioje būtų pažymėta miesto istorija ir jai nusipelnę žmonės. Šalta ir griežta aikštė kontrastuotų su greta esančiu dvaro parku ir apželdintomis Šyšos pakrantėmis.

Šilokarčemos parkas

Suformavus ratu einančią gatvę, jos centre esanti erdvė tampa pagrindiniu teritorijos traukos centru - Šilokarčemos parku. Jį sudaro abipus Šyšos esančios dvi dalys - kairiajame krante, pietinėje dalyje, esantis apželdintas skulptūrų parkas ir šiaurinėje dalyje esanti erdvė su amfiteatru. Abi dalys sujungiamos pėsčiųjų tiltais.

Parko centrinė arterija - šiuolaikiškos architektūros pėsčiųjų takas, vingiuojantis palei Šyšą, paaukštinto pylimo viršumi.

Žemiau pėsčiųjų tako, ties upės krantu, suformuojamos erdvės su suoliukais ramiam poilsiui, rekreacijai, žvejybai. Į kitą pusę nuo pėsčiųjų tako, formuojama amfiteatro tipo erdvė, besileidžianti link Turgaus ir Klaipėdos gatvių kampo.

Amfiteatras skirtas miesto šventėms, koncertams, kitiems renginiams. Pieva greta amfiteatro gali būti panaudota didesnių mugių, netelpančių Žuvų turguje, organizavimui.

Šilokarčemos parkas - žalia erdvė su daug želdinių ir išraiškingais mažosios architektūros elementais.

Žuvų turgus

Vakarinėje teritorijos dalyje, tarp Šilokarčemos parko ir uosto, atkuriamas Žuvų turgus. Šalia turgaus numatoma prieplauka nedideliems žvejų laiveliams prisišvartuoti.

Prekybą siūloma vystyti naujai statomuose uždaruose paviljonuose, atviroje, lauko prekybai skirtoje, aikštėje, dengtoje stoginėmis ir prieplaukoje, tiesiai iš žvejų laivų.

Aplink Žuvų turgų siūlome koncentruoti prekybinę veiklą, čia rengti mugės.

Žuvų turgus su rekonstruoto bruko grindiniu, išraiškingo dizaino stoginėmis, esamais istoristinio stiliaus pastatais ir siūlomu šiuolaikišku naujo užstatymu, būtų savita, turtinga ir jauki erdvė.

2.3. Pėsčiųjų takas

Visos Šilokarčemos teritorijos pagrindine arterija siūlome pėsčiųjų taką palei Šyšos upę. Jis pratęstų esamą taką iki uosto teritorijos.

Pėsčiųjų taką sudaro trys dalis. Pirma atkarpa - nuo dvaro teritorijos iki siūlomo Šilokarčemos parko eitų kairiuoju Šyšos krantu.

Šilokarčemos parke takas pereitų į dešinįjį upės krantą. Ši tako dalis su terasomis, prieplaukomis, pėsčiųjų tilteliais ir pasisėdėjimo vietomis būtų svarbus traukos centras tiek parko lankytojams, tiek bevaikštantiesiems taku.

Paskutinė tako dalis nuo Šilokarčemos parko iki uosto teritorijos eitų taip pat dešiniuoju Šyšos krantu, palei gyvenamuosius namus.

Centrinė pėsčiųjų tako atkarpa - išraiškingos, šiuolaikiškos architektūros, neatsiejama parko architektūros dalis. Abipus jos esančios tako atkarpos - nuosaikesnės, labiau tradicinei rekreacinei architektūrai būdingų formų.